

Mülga Demir yolları inşaat ve işletme umum müdürlüğünün 1341 senesi hesabı kat'isi hakkında ¹/₃₉₆ numaralı kanun layihası ile 1341/1925 Demir yollar inşaat ve işletme umum müdürlüğünün senesine ait mutabakat beyannamesinin takdim kılındığına dair ³/₂₃₂ numaralı Divanı Muhasebat riyaseti tezkeresi ve Divanı Muhasebat encümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Muamelât müdürlüğü

Şube 1

Sayı ⁶/₁₀₈₈

11-3-929

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Mülga Demir yolları inşaat ve işletme müdüriyeti umumiyesinin 341 senesi hesabı kat'isi hakkında Nafia vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 6/3/929 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifa ve neticesinin iş'arına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Divanı muhasebat

adet

⁴⁰³/₁₆

28/1/929

T. B. M. M. Riyaseti celilesine

Mülhak bütçe ile idare edilen Demir yollar inşaat ve işletme umum müdürlüğünün 1341 senesine ait olarak tanzim kılınan mutabakat beyannamesinin merbutu cetvellerle birlikte leffen takdim edilmiş olduğu arz olunur efendim hazretleri.

Reis vekili

Faik

Esbabı mücibe sureti

Devlet demir yolları ve limanları umumî müdürlüğünün teşkili tarihi olan 1927 senesi iptidasına kadar devletçe yaptırılmakta ve işletilmekte olan demir yollar, inşaat ve işletme müdüriyeti umumiyesi tarafından idare edilmekte idi. 1341:1925 mali senesinde bu müdüriyeti umumiye Samsun - Sivas, Ankara - Kayseri - Sivas inşaat ve işletme müdüriyetleriyle Kütahya - Tavşanlı ve temdidi, Arada - Diyarbakir - Ergani inşaat şubelerine münkasem bulunuyor ve bu hatlar üzerinde inşaata devam eyliyordu. Gerçi 1341 bütçe kanunu ile bunlardan başka Uzunköprü - Keşan dar hattı için (150 000) ve Trabzon - Erzurum hattile Trabzon limanı

için de (500 000) ve evelce Zıraat Vekâleti tarafından Ereğli - Karadere arasında dar hat olarak yaptırılmakta iken 12 kânunuevel 1341 tarih ve 692 numaralı kanun ile geniş tebdil ve Ankara - Ereğli arasında inşasına karar verilen hat için de (350 000) lira tahsisat verilmiş isede bunlardan ilk ikisi o sene umumî bütçedeki açığın tevizini için bütçe kanununun elli birinci maddesile mevkuf tutulan (16 980 000) lira meyanında Nafia Vekâleti bütçesinden demir yollarına muavenet olmak üzere konulan tahsisat meyanından tefrik edilmiş ve mevkuf tutulmuş olduğundan bu hatlar üzerinde bir faaliyet gösterilememiştir. Ankara - Ereğli hattı için de istihzarat ile iştilal edilmesi hasebile 1341 senesi için verilen tahsisatın sarf ve istimaline ihtiyac hasıl olmamıştır.

Diğer hatlara gelince : Harbi umumiden evel başlanılmış olmasına rağmen esaslı inşaatı 1340 senesinde başlayan Ankara - Sivas ve Samsun - Sivas hatları üzerinde azamî gayret ve faaliyetle çalışılarak 1341 : 1925 malî senesi zarfında toprak tesviyeleri, bir çok köprü inşaatı yapılmış ve Ankara - Sivas hattı üzerinde ikiyüz otuz birinci kilometrodaki Yerköy ve Samsun - Sivas yolunda kırk sekizinci kilometrodaki Kavak istasyonları işletmeye açılmıştır.

Kütahya - Tavşanlı hattının inşaatına da 1341 senesi eylülünde başlanabilmiş ve mezkûr sene nihayetine kadar ancak istikşafat ve sair başlanğıç muamelâtı yapıldıktan başka 13 kilometroluk bir kısmın tesviyesi yaptırılmıştır .

Arada - Diyarbekir - Erğani hattına gelince : Bu hat üzerinde güzergâh tayini ve istikşafat icrası, harita alınması gibi muameleler ifa edilerek inşaatı başlanacağı sırada 24 mart 1925 tarih ve 794 numaralı kanun ile bu hattın inşasından sarfınazar olunmuş ve yerine Fevzi Paşa - Diyarbekir hattı kabul edilmiş olduğundan yine mezkûr sene zarfında bu hatta ait muamelât tasfiye edilmiştir .

Merbut müfredatlı cetvellerin tetkikinden müsteban buyrulacağı veçhile mezkûr sene zarfında Erzurum - Sarıkamış hattı hariç olmak üzere diğer Devlet demir yollarının (13 771 488) lira (15) kuruşu umumî bütçeden icra edilen muavenet olmak üzere (14 682 889) lira (18) kuruş varidatı tahsil edilmiş ve buna mukabil (16 276 562) lira (39) kuruş masraf yapılmıştır. 1341 malî senesi için gerek bütçe gerek munzam tahsisat kanunlarıyla verilen tahsisat yekûnu (20 365 560) lira (43) kuruş olduğuna nazaran tahsisatın yüzde sekseni sarf ve istimal edilebilmiştir. Maamafih bu tahsisat arasında balâda da arzedildiği veçhile Trabzon - Erzurum ve Uzunköprü - Keşan hatları gibi esasen umumî bütçe kanunu ile mevkuf tutulan ve Arada - Diyarbekir hattı gibi ilga edilen hatlara ait tahsisatta dahil olduğundan bunlar nazari dikkate alınmazsa bu nisbet hakikatte yüzde doksam geçmektedir. Şu izahat Cümhuriyet Hükûmetinin, Büyük Millet Meclisinden görmekte olduğu muzaheret sayesinde ve mütemadiyen artan mesaisi neticesinde bu gün hakikî bir varlık gösterecek dereceyi bulan demir yollar için 1341 senesinde de uhdesine terettüp eden kıymetli vazifeyi ifa eylediğini aydınlatmaga kâfidir.

T. B. M. M.

D. M. Encümeni

Karar № 3

Esas №

9-4-1929

Divanı Muhasebat encümeni mazbatası

YÜKSEK REİSLİĞE

Mülga Demir yolları inşaat ve işletme umum müdürlüğünün $\frac{929}{341}$ senesi hesabı kat'isi hakkında Başvekâleti Celilece 11/3/929 tarih ve $\frac{6}{1088}$ numaralı tezkere ile teklif olunan kanun lâyihası Divanı Muhasebat riyasetinin 28/1/929 tarih ve $\frac{409}{46}$ numaralı tezkeresine merbut mutabakat beyannamesile birlikte tetkik ve müzakere olundu .

Kanun lâyihasına merbut hesap cetvellerile Divanı muhasebatın mutabakat beyannamesinde

yazılı rakamlar ledettetik varidat ve sarfiyatında birbirinin aynı olduğu anlaşılmıştır.

Hükümetçe hazırlanan masraf kat'i hesap cetvelinde birinci, ikinci, ve altıncı fasıllarda ki tahsisat bakiyelerinin 926 senesine devri ve 3 üncü Arada - Diyarbekir - Ergani faslından kalan tahsisatın da iptali lâzım geleceği gösterilmektedir .

Birinci faslı teşkil eden Samsun - Sivas ve Ankara - Sivas demir yolları tahsisatına ait 449 numaralı kanunun ikinci maddesinde her sene bütçesindeki tahsisattan senesi zarfında sarf edilmeyen kısmın ertesi sene kullanılacağı musarrah olduğundan bu cihet halledilmiş bulunmaktadır. Ancak ikinci ve altıncı fasıllarda yazılı Kütahya - Tavşanlı ve Ankara- Ereğli hatlarına ait 692 ve 625 numaralı kanunlarda böyle kayıt mevcut değildir. Şukadar ki mezkûr kanunlarla bu iki hattın inşası için müayyen miktarda bir para tahsis olunarak bundan her sene sarfı lâzım gelen miktarın bütçelere konulacağı zikredilmekte olmasına göre gerek seneden seneye devr olunacak ve gerek her sene bütçesine konulacak tahsisatın yekûnu bu kanunlarda tespit olunan miktarı tecavüz etmiyeceği cihetle Hükümetçe teklif ve Divanı Muhasebatın beyannamesinde de iştirak bulunduğu üzere tahsisatın devri encümenimizce de tasvip edilmiştir.

Yalnız üçüncü faslı teşkil eden Arada - Diyaribekir demir yoluna ait tahsisat bakiyesi 24 mart 1926 tarih ve 749 numaralı kanunla imha edilmiş olduğundan kanun layihasının 3 üneü maddesinde iptal edildiği yazılmış olan tahsisat bakiyesinden mezkûr hatta ait olan kısmı tefrik olunarak layihaya ilâve olunan ayrı bir maddede bu kısmın yokarıda tarih ve numarası yazılı kanunla imha edildiği tasrih olunmuştur. 926 senesine devri hususu kanunları icabından olan tahsisatın müstakil bir maddede gösterilmesi daha salim telakki olduğundan bunun için lâyhaya bir madde daha ilâve edilmiştir.

Keyfiyet heyeti umumiyenin tasvibine arz olunur.

Âza Âza Âza Âza Âza Âza Kâtip M.M. Reis
Arif Mehmet M. Ali Hüsnü Hayrettin

Hükümetin teklifi

Mülga Demiryollar inşaat ve İşletme müdüriyeti umumiyesi 1341 - 1925 malî senesi hesabı kat'i kanun lâyihası

MADDE 1 — Demiryollar inşaat ve işletme müdüriyeti umumiyesi ve ona mülhak inşaat ve işletme müdüriyetlerinin 1341 - 1925 malî senesi umumî varidatı merbut (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (14,682,889) lira (48) kuruştur.

MADDE 2 — Mezkûr umumî müdüriyetin aynı sene masarifi (B) işaretli cetvelde irae kılındığı veçhile (16,276,562) lira (39) kuruştur.

MADDE 3 — 1341 - 1925 Malî senesi tahsisatından sarfiyattan ve hususî kanunları ile 1926 malî senesine devredilenlerden bakiye kalan (2,124,819) lira (87) kuruş tahsisat iptal olunmuştur.

Divanı Muhasebat encümeninin tadili

Mülga demir yollar inşaat va işletme umum müdürlüğü ¹⁹²⁵/₁₃₄₁ malî senesi hesabı kat'i kanun lâyihası

MADDE 1 — Demir yollar inşaat ve işletme müdüriyeti umumiyesinin ¹⁹²⁵/₁₃₄₁ malî senesi umumî varidatı merbut (A) cetvelinde gösterildiği üzere (14 682 889) lira (48) kuruştur.

MADDE 2 — Mezkûr umumî müdüriyetin aynı sene masarifi (B) işaretli cetvelde yazılı olduğu veçhile (16 276 562) lira (39) kuruştur.

MADDE 3 — (B) cetvelinin sütünü mahsusunda gösterildiği üzere senesi atiyeye devri meşrut tahakkukat miktarı (1 964 178) lira (17) kuruştan ibarettir.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun icrasına Maliye ve Nafia vekilleri memurdur. 6/3/929

M. M. V.	Ad.	Bş. V.
M. Abdülhalık	M. Esat	İsmet
Mal. V.	Ha. V.	Da. V.
Ş. Saraçoğlu	D. Rüştü	Ş. Kaya
İk. V.	Na. V.	Mf. V.
M. Rahmi	Recep	H. Vasıf
		S. İ. M. V.
		Dr. Refik

MADDE 4 — Mülga Arada - Diyarbekir - Ergani Demiryolu idaresinin 24 mart 1926 tarih ve 794 numaralı kanun ile imha olunan bakıyei muhassasatının $\frac{925}{341}$ mali senesine ait kısmı (1 474 819) lira (87) kuruştur.

MADDE 5 — $\frac{941}{825}$ senesi içinde sarf edilemeyen 650 000 lira tahsisat iptal olunmuştur.

MADDE 6 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 7 — İşbu kanunun icrasına Nafia Vekili memurdur.

(A) Cetveli

Mülga demir yollar inşaat ve işletme müdüriyeti umumiyesinin $\frac{925}{341}$ senesi maliyesi varidat hesabı kat'isi

Fa.	M.	Nev'i varidat	Bütçede yazılı olan muhammen miktar	Şenesi zarfında tahsil olunan
1	1	İşletme hasılatı	150 000 00	164 182 94
0	2	Hasılatı mütenevvia	20 000 00	746 862 39
0	3	Muvazenei umumiyeden muhassas meblağ	19 301 750 00	13 771 844 15
			19 471 750 00	14 682 889 48

(B) Cetveli

Mülga demir yollar inşaat ve işletme müdüriyeti umumiyesinin $\frac{925}{341}$ senesi maliyesi masarifi hesabı kat'isi

Fa.	Nevi muhassasat	Tahsisat	Tediyat	İptal olunan tahsisat bakıyesi
1	Müdiriyesi umumiye ile Samsun-Sivas - Ankara - Kayseri - Sivas	16 543 860 43	15 833 415 72	000 00
2	Kütahya - Tavşanlı ve temdidi	1 075 000 00	171 266 54	000 00
3	Arada - Diyaribekir - Ergani	1 746 700 00	271 880 13	000 00
4	Uzun köprü - Keşan - dar hattı	150 000 00	000 00	150 000 00
5	Trabzon - Erzurum hattı ile Trabzon limanı	500 000 00	000 00	500 000 00
6	Ankar - Ereğli hattı	350 000 00	000 00	000 00
		20 365 560 43	16 276 562 39	650 000 00

Fa.	Nev'i muhassasat	İmha olunan tahsi- sat bakiyesi		Hususi kanunları mucibiuce senei ati- yeye devrolunan tahsisat bakiyesi		
1	Müdüriyeti umumiye ile Samsun-Sivas Ankara- Kayseri - Sivas	00000	00	710 444	71	
2	Kütahya - Tavşanlı ve temdidi	00000	00	903 733	46	
3	Arada - Diyaribekir - Ergani	1 474 819	87	0000	00	
6	Ankara - Ereğli hattı	000	00	350 000	00	
		1 474 819	87	1 964 178	17	

